

عنوان مقاله:

نقد و بررسی مبانی حجیت قول لغوی در فقه و اصول

محل انتشار:

نخستین همایش ملی واژه پژوهی در علوم اسلامی (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

ابوالحسن بختیاری - استادیار گروه معارف دانشگاه یاسوج

ابوالفضل علیشاهی قلعه جوقی - استادیار گروه الهیات- فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه یاسوج

خلاصه مقاله:

سخن مشهور متقدمان از علمای فقه و اصول بر حجیت قول لغوی است؛ برخلاف مشهور متأخران مانند آخوند خراسانی و شیخ انصاری که به عدم حجیت قول لغوی گرایش پیدا کرده اند؛ زیرا بر این باورند که عالم لغوی، خبره در موارد استعمال الفاظ است و نه در شناسایی معنای حقیقی از معنای مجازی، به نظر می رسد نیاز به قول لغوی در تشخیص فهم تفاسیل معانی و جزئیات، انکار ناپذیر است و اگر کتاب های لغت در دسترس فقیهان نبود، هر آینه علم به کتاب و سنت برپیده می شد. قدر متیقن از این حجیت درجایی است که موجب وثوق و اطمینان باشد. همچنین، مناط حجیت آن خبره و متخصص بودن بر اثر کثرت ممارست و تمرین است و اطلاع از اموری که بر اشخاص عادی مخفی است. لغوی، خبر از معنای لفظی می دهد که از طریق شنیدن یا تبادل معنایی از طریق استعمال به واسطه حس، به وجود آمده است. پس اگر قول لغوی، خبر و نکته ای را نقل می کند که بر ما پوشیده است و راز آن با خبر حسی وی گشوده می شود، مانعی ندارد. بنابراین می توان گفت: سخن دو شخص لغوی در وضع لفظ و معنای حکم شرعی که دخالت و ربط تام به استنباط فقهی فقیه دارد، از باب شهادت و خبرویت محسوب می شود که شارع با چنین چیزی به مخالفت نپرداخته است و در احکام کلی، شارع از بنای عقلا پیروی نموده است.

کلمات کلیدی:

حجیت قول لغوی، لغت دان، خبره، سیره عقلا، خبرحسی، خبر حدسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/508472>

